

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Dubium VII. Quomodo obligatio juramenti tollatur per irritationem,
dispensationem, commutationem & remissionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

De cetero si v. g. punitio vel accusatio jurata cederet in Dei obsequium vel commodum tertii, nec similis causa excusaret, omnino obligarent talia Juramenta.

DUBIUM VII.

Quomodo obligatio Juramenti tollatur per irritationem, dispensationem, commutationem & remissionem.

Resp. De hoc ex conditionibus *Dub. VI. in fine* ^{cc 354} positis & potestate Superiorum in suos ac suorum vota, *Leyn. L. 4. T. 3. c. 11. & alii* ^{cc} communiter hæc tradunt.

I. Quod spectat ad irritationem. Irritare & annullare potest Juramentum omnis is Superior, Maritus, aut Dominus, qui & quomodo irritare potest suorum vota. *Sanch. L. 3. c. 19. num. 7. Suar. Azor, Fill. L. 25. c. 9. q. 9. Vid. Caput seq.*

II. Posiunt & iidem irritare Juramenta promissoria facta in gratiam hominis, quotiescunque ipsam promissionem seu contractum infirmare iis concessum est.

III. Quoad dispensationem; quicumque habet potestatem ordinariam vel delegatam, vel privilegium disponendi in votis, potest in iisdem dispensare, etiamsi jurata sint.

IV. Quoad commutationem; eadem est ratio, quæ de dispensatione.

V. Quod attinet ad remissionem, sive relaxationem; Juramentum factum in favorem hominis non potest relaxari, nisi ab eo, cui factum est, aut cui is & promissa materia subjecta est.

VI.

- » VI. Et is quidem potest remittere, et si talis favor
 » ei juratus esset propter DEUM ; v. g. si quis
 » propter Deum jurasset pauperulæ eam ducere,
 » potest ipsa Juramentum illud relaxare, ut habet
 » *Navar. & alii contra Sotum & Sylv.*, quia
 » licet Juramentum principaliter factum sit
 » propter Deum, quia tamen executio est in favore
 » hominis, ab hominis etiam voluntate dependet.
 » VII. An etiam civilis potestas relaxare possit
 » Juramenta suorum subditorum in tempora-
 » libus, quando justa causa subest, v. g. quia metu
 » vel per aliam injuriam extorta sunt, contro-
 » vertitur : Alii negant, alii ajunt, apud *Laym.*
 » Probabile est, quod docet *Sanch. L. 3. c. 12.*
 » cum *Suar.* non posse relaxare directè, sicut
 » potestas Ecclesiastica, quando dispensat, sed
 » tantum indirectè, v. g. ratione materiæ ; vel
 » supplendo vicem ejus, cui juratum est, & qui
 » remittere debebat. Plura ad forum externum
 » spectantia circa Juramentum *vid.* apud *Laym.*
 » *suprà Cap. 11. Bonac. d. 4. q. 1. p. 17.*

A D D E N D A.

- 355 Q. 97. Quid circa illas deobligationes Juramenti
 sit præterea advertendum. R. Seqq. §. 1. Docent AA.
 gravissimi cum *Moya T. 2. d. 1. q. 3. Illung T. 5. n. 70.*
Sanch. de Matr. L. 8. d. 2. n. 18. Castrop. P. 11. ante n. 1.
Tamb. c. 7. §. 3. n. 11. Gob. n. 508. Belleg. p. 3. Sect. 12. q. 1.
 Juramenta quibus nullum Jus homini acquiritur,
 habere rationem voti, ideoque posse, sicuti vota,
 dispensari vel commutari. Vide dicenda num. 555.
- 356 §. 2. Juramenta, quibus vendentes jurant
 non vendere minori, vel ementes non emere
 majori pretio, secundum *Tamb. L. 3. c. 3. §. 5. num. 49.*
 non obligant, quia sunt de re prorsus indifferenti,
 non in honorem Dei vel utilitatem Proximi.

sed propriam tantum : inde infert, licet obligarent, hanc obligationem posse quemque sibi remittere, nam §.2. n.5. docuerat cum *Tancr* : si quis in suum commodum aliquid jurasset, v. g. ire Romam ad accipiendam sibi pecuniam, posse sibi ipsi remittere hoc Juramentum; sed quoad hoc postremum merito contradicunt *Abbas, Suar. c.12. n.24. Illf. n.74*, nam ideo potest remittere alius, in cujus favorem est juratum, quia Juramentum includit conditionem, si alter voluerit, hoc autem non est, si quis in utilitatem suam juraverit, quia diceret, *Testor Deum me hoc facturum, si facere voluero*, quod esset nugatorium, & contra finem Juramenti, quo quis vult stabilire voluntatem suam, ut non liceat pro libitu velle oppositum.

§.3. Docent aliqui, licet votum v. g. Castitatis sit reservatum, non ideo reservatum esse Juramentum de castitate servanda, sed de hac sententia postea feremus judicium num. 555.

§.4. Licet Juramentum sit factum principaliter propter Dei cultum & honorem, si tamen cedat in utilitatem hominis, à quo fit acceptatum, non potest dispensari vel commutari sine hujus consensu, uti præter *Busenb. tenent Tab. Arm. Sayr. Lop. Viryald. Suar. Sanch. Less. Escob. Malder. Dian. Mendo*, quoscitant & sequuntur *Lug. de Just. d.23. n.94. & Moya q.2. n.3. q.5. n.6*; & postea in simili dicetur de voto à n.532, quæ intellige, si illi tertio per suam acceptationem sit Jus aliquod acquisitum, uti ibi explicabitur : Si tamen talis jurans fuisset impubes, posset ejus Juramentum irritari, uti rectè *Less. L.2. de Just. c.17. n.51*, & colligetur ex dicendis num.488. E. contrà, si homo ille remittat, desinet obligatio, etiam si esset ad causam piam, uti etiam docent præter *Busenb. Sanch. de Matrim. L.1. D.52.*

& hic L. 3. c. 20. n. 7. Tamb. c. 7. §. 2. quod Gobat n. 508 dicit esse practicè tutum : *Nec obstat*, quod opponit *Suar.* L. 2. c. 39. num. 8, nempe hominem non potest cedere Juri, quod acquisivit Deus, ergo tantum poterit reddere pecuniam, postquam ex vi Juramenti acceptaverit, *nam contra est*, quod Jus Dei habeat essentiali dependentiam à voluntate hominis, cui juratum est, non enim volebat se obligare Deo, si homo recusaret vel remitteret, ergo si homo remittat, desinit Jus Dei. Vide p. 2. n. 74.

359 §. 5. Si Juramentum interponatur de non petendo dispensatione vel relaxatione Juramenti, communis est sententia, quod tale Juramentum sit invalidum, quia quando est causa petendi (peti autem non potest sine causa) utilius est melius est peti quam non peti; hinc illud ultimum Juramentum tantum erit confirmatio prioris, *ita Covar. Az. Dian. P. II. T. 2. R. 35. Sanch. hic L. 4. c. 8. n. 1. contradicunt tamen etiam probabiliter Suar. de voto L. 2. c. II. n. 6. Et Castrop. T. 15. D. I. P. 8. §. 5. n. 4.*

C A P U T III.

De voto.

D U B I U M I.

Quid sit votum & quotuplex.

360 **R** *Est.* 1. Est promissio facta Deo, deliberata de bono possibili, & meliore. *D. Th. 2. 2. q. 58. v. Sanch. & Laym. L. 4. T. 4.* Unde patet quod Votum sit actus latræ soli Deo debitus

Qua